

Kırağı ve iğ

Seyfullah elik

Çiğ, havadaki su buharının daha soğuk nesnelere üzerinde yoğunlaşmasıdır.

Kırağı, havadaki su buharının 0 °C altındaki sıcaklıklarda sıvı hale geçmeden buza dönüşüp yeryüzünde çok soğuk yüzeyde birikmesiyle oluşur.

Çiğ ve kırağı normalde yere yakın havanın doymuş olduğu durumlarda meydana gelir. Kırağı, yerde oluşan çiğ tanelerinin sonradan donmasıyla olabileceği gibi, doğrudan 0 °C'nin altındaki bir sıcaklıkta su buharının cisimler üzerinde donmasıyla da olabilir. Sis ve bulut yerin radyasyonel olarak soğumasını engellediğinden sisli ve bulutlu havalarda kırağı görmek mümkün olmaz

Çiğ ve kırağı havadaki su buharının fazla olduğu durumlarda meydana gelir. Havadaki fazla su ise topraktan, bitkilerin yapraklarından, ya da yağmurlu bir günün ardından oluşan buharlaşma veya sıcaklığın doyma noktasına kadar düşmesiyle oluşur.

Çiğ ve kırağı havadan yağmaz, havadan yere düşmez. Kırağı kkk buz kristallerinden oluşur ama donmuş bir çiğ değildir. Bunlar bir yağış türü de olmadığı için miktarları meteorolojide lmlmez. Sadece isenti, yağmur, kar dolu ve bunların türevlerine yağış denir ve miktarları lmlr.

Meteorolojide hava sıcaklığı yaklaşık olarak yerden 2 metre yükseklikte olan alet siperlerinin içinde lmlr. Bu nedenle yer yüzeyindeki cisimlerin sıcaklığıyla hava sıcaklığı çoğu zaman farklıdır. Bazen hava sıcaklığı sıfır derece olunca yer yüzeyi sıcaklığı donma noktasının üzerinde olabilir. Bazen de yer yüzeyi sıfır derecenin altında bir sıcaklığa sahipken hava daha sıcak olabilir. Toprak

ve yere yakın seviyeler havaya nazaran daha çabuk ısınır ve daha çabuk soğur. Enverziyon, sis, kırağı ve çiğ; yer ve yere yakın seviyeler ile üst seviyelerdeki farklı sıcaklık ve nem dağılımlarının oluştuğı rüzgârsız, kış ve kışa yakın mevsimlerde daha fazla görülür.

Bazen sadece hava ile yer yüzeyi sıcaklıkları değil, yer yüzeyindeki cisimlerin sıcaklıkları da birbirinden çok farklı olabilir. Yüzey sıcaklığına bağı olarak bahçede çiğ oluşurken, otoparktaki araçların üzerinde kırağı oluşabilir. Bitki ve araç yüzeyleri daha da soğursa, araçların üzerinde şiddetli bir kırağı oluşurken bitkilerin üzerinde de donmuş çiğ oluşur. Eğer hava sıcaklığı -10 derece civarına ve daha altına kadar düşerse kırağı pencerelerimizde tüy, yelpaze ve dantele benzer şekillere neden olur.

Kaynaklar:

Prof.Dr. Mikdat KADIOĞLU(seyahat hurriyet.com.tr/2004/12/13)

http://www.bbc.co.uk/weather/weatherwise/factfiles/basics/precipitation_dewandfrost.shtml